



Can Paulet

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: c. Major 3
Alçada: 589

Coordenades:

Latitud: 41.85061
Longitud: 2.2283
UTM Est (X): 435940
UTM Nord (Y): 4633478

Classificació

Número de fitxa 08283 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU Pla Especial de Protecció del centre urbà de Tona. Antic Camí Ral i Plaça Major. Catàleg de Béns a protegir. Núm 01/03. Aprovació inicial, juny de 2023
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial - productiu
Titularitat Privada
Titular: 6137020DG3363N
Autoria de la fitxa Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dl., 26/02/2024 - 21:19

Descripció

Edifici entre mitgeres amb coberta de teula àrab en dues vessants, i carener paral·lel a façana. El revestiment és un arrebossat de ciment pintat.

L'edifici té planta i dos pisos, actualment als baixos hi ha tres locals i la porta d'accés a les plantes dels pisos.

El volum de la tribuna centra la composició de la façana, a la crugia central. Hi ha dues crugies més a banda i banda. La façana s'organitza simètricament amb obertures laterals amb balcons al primer pis (de baranes complexes treballades amb motius geomètrics) i petites finestres al segon. Tant la tribuna com el balcó tenen llosanes de pedra revestides de ciment. A la cornisa destaca el ràfec ceràmic de quatre línies de volada, que alterna el maó ceràmic i la teula.

Observacions:

La casa era coneguda popularment amb el nom de cal Frare, nom que es diu venia, o bé per ser la casa d'un noi que va penjar els hàbits; o bé perquè, per causa d'una prometença, els pares de la casa van vestir un fill seu petit de frare durant un any en acció de gràcies a Déu perquè havia superat una greu malaltia (ROVIRA, 2023).

Història

L'origen de l'edifici es troba en el creixement al llarg del camí ral que anava de Barcelona a Vic. Va ser hostal-taverna, carnisseria i cansaladeria. La matança del porc la feien davant mateix de la casa, al carrer. El nom actual li ve de Josep Prat Capdevila, àlies Paulet (v. 1860-1931), que el 1880 es va establir de carnisser a la casa i que es va acabar casant amb la mestressa, Dolors Castelló Blanch, el 1885. En Josep Prat va néixer a l'Hostal del Vilar, a Sant Boi de Lluçanès. Va participar en la Tercera Guerra Carlina, en el bàndol insurgent, essent un vailet. Paulet era el sobrenom de la seva família d'origen. Va ser alcalde de Tona en un període molt breu.

Quan Josep Prat en va ser propietari, el 1922 i 1923 fer obres de reparació de coberta, com també va actuar en la façana, construint part d'una façana (potser la tribuna) i convertir una finestra del primer pis en balcó. (llicències municipals de l'arxiu municipal)

Cal Frare era una casa de tres cossos. Al de l'esquerra hi havia la taverna. Al de la dreta, la carnisseria. Al cos del mig hi havia el portal principal. Rere la casa hi havia les corts del bestiar (xais i porcs). Hi vivia la família i també parts de la casa es llogaven. S'hi havien allotjat els mossos d'esquadra (la darrera família d'un mosso d'esquadra que s'hi va estar, abans de la Guerra Civil, va ser la família Pey; la dona feia de modista a casa seva).

Bibliografia

BATLLÉS, Ramon; COLL, Miquel. (1984). "Noms, renoms i malnoms de Tona". Llibre de l'any 1983. Tona: Ajuntament de Tona

LLEOPART, Amadeu (1997). El Paulet, facècies i amargors. Tona

PADRÓS, C. i PUIGFERRAT, C. (2011) Tona. Recull gràfic 1890 - 1978. Editorial Efadós p 68-69, 71, 662-663 i 672

PADRÓS, Carles (2019). Tona desapareguda. El Papiol: Editorial Efadós, p. 53

ROVIRA, Anna. (2023) Pla Especial de Protecció del centre urbà de Tona – antic camí ral i plaça Major - Catàlegs de Béns a protegir. Ajuntament de Tona. Aprovació inicial.

